

2018-08-30
N2018/04590/TS**Näringsdepartementet**Trafikanalys
Torsgatan 30
113 21 Stockholm

m.fl.

Uppdrag att analysera hur introduktionen av tunga fordon med låga utsläpp kan främjas

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Trafikanalys att analysera om det finns behov av ytterligare styrmedel för att ställa om flottan av tunga fossildrivna fordon så att utsläppen av växthusgaser kan minska i linje med klimatmålet för inrikes transporter och hur sådana kostnadseffektiva styrmedel i så fall kan utformas.

I uppdraget ingår att:

- a) Beskriva flottan av tunga fordon och hur denna väntas utvecklas med hänsyn tagen till beslutade och aviserade styrmedel, samt pågående förhandlingar inom EU kring CO²-krav på tunga fordon och koldioxidifferentierade vägtullar.
- b) Beskriva hur flottan av tunga fordon behöver utvecklas för att klimatmålet för transportsektorn ska kunna nås till 2030 och analysera om det finns behov av ytterligare styrmedel för att sammansättningen av den svenska parken av tunga fordon ska vara sådan att klimatmålet för transporter kan nås.
- c) Beskriva vilka relevanta nationella styrmedel som andra länder inom Europa tillämpar för att påverka introduktionen av tunga fordon med låga utsläpp och översiktligt analysera för- och nackdelar med dessa.
- d) Om bedömningen är att ytterligare styrmedel behövs för att tillräckligt många tunga fordon med låga utsläpp av växthusgaser ska

introduceras på marknaden lämna förslag på hur sådana kostnads-effektiva styrmedel i så fall kan utformas tas fram. I analysen ska bl.a. motiv och kostnader för olika alternativ analyseras, liksom förväntad påverkan på möjligheterna att nå de transportpolitiska målen och klimatmålet för transporter och konsekvenser för näringsliv, särskilt fordonsindustri, och sysselsättning. Analysen ska även inkludera effekter som eventuella styrmedelsföreslag kan få på utsläppen av växthusgaser från tunga fordon i andra länder.

Skatteverket, Statens energimyndighet, Transportstyrelsen och Verket för innovationssystem ska bistå Trafikanalys i uppdraget.

Vid genomförandet av uppdraget ska Trafikanalys inhämta synpunkter från fordonsindustrin, Nationella godstransportrådet, berörda myndigheter och andra berörda aktörer.

Uppdraget ska genomföras i dialog med Regeringskansliet (Näringsdepartementet).

Trafikanalys ska redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 1 mars 2019.

Skälen för regeringens beslut

Transportpolitikens övergripande mål är att säkerställa en samhälls-ekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Därutöver har riksdagen beslutat om ett funktionsmål om tillgänglighet och ett hänsynsmål om säkerhet, miljö och hälsa. Riksdagen har härutöver beslutat om ett klimatmål för transportsektorn. Målet innebär att växthusgasutsläppen från inrikes transporter, utom inrikes luftfart, ska minska med minst 70 procent senast 2030 jämfört med 2010.

De globala klimatförändringarna, och arbetet för att minska dessa, påverkar förutsättningarna för godstransporter. Transporter är en av de största källorna till utsläpp av växthusgaser och inrikes transporter svarar för en tredjedel av Sveriges totala utsläpp, varav den största delen kommer från personbilar och tunga fordon på väg. Enligt Trafikverkets prognoser är vägtransporter det trafikslag som väntas öka mest i absoluta tal fram till 2040, vilket innebär en utmaning i förhållande till Sveriges klimatmål.

År 2016 var utsläppen från inrikes transporter 16,9 miljoner ton koldioxid-ekvivalenter. Vägtransporter genererar nästan 94 procent av utsläppen från inrikes transporter. Av utsläppen från vägtrafiken beräknas 30 procent komma från godstransporter. Fordonsindustrin har utvecklat tunga lastbilar med låga utsläpp, exempelvis etanollastbilar, biogaslastbilar och ellastbilar. I dag är det dock förknippat med merkostnader för ett åkeri som väljer en sådan lastbil.

Regeringen har uppdragit åt Statens energimyndighet att, i syfte att främja omställningen till fossilfrihet för tunga transporter, inrätta innovationskluster för flytande biogas, etanol och elektrifierade urbana godstransporter.

Regeringen har beslutat om en nationell godstransportstrategi benämnd *Effektiva, kapacitetsstarka och hållbara godstransporter – en nationell godstransportstrategi* (dnr N2018/03939/TS). I den nationella godstransportstrategin framgår att en analys ska göras av om det finns behov av ytterligare styrmedel för att tillräckligt många tunga fordon ska bytas ut mot fordon med låga utsläpp och hur sådana kostnadseffektiva styrmedel i så fall kan utformas. Regeringen studerar även möjligheten att främja marknadsintroduktion av eldrivna mindre lastbilar i städer, exempelvis för varudistribution och sophämtning.

På regeringens vägnar

Tomas Eneroth

Anna Ullström

Likalydande till

Skatteverket
Statens energimyndighet
Transportstyrelsen
Verket för innovationssystem

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/BA och SKA
Näringsdepartementet/SUBT, MRT, TIF, FÖF och IFK
Miljö- och energidepartementet/KL, Me och EE
Sjöfartsverket
Trafikverket
Transportföretagen
Sveriges Åkeriföretag
Scania AB
AB Volvo